

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785
 ת.ד. 136, מען למברקיס: "עולמפרט"
 המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
 דפוס משה שחרם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
 ההפצה: פד סנפז ובנין, תל-אביב.
 המערכת אינה אחראית לתוכן המדוברים.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכי-משנה:
רוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
פירי קשה

עורך תבנית:
אהרון צור

כתב בכיר:
אלי הבור

צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:
רמי אילון-נלסון, מנשה ברדיין, שיינע נלור, לילי גלילי, רודי הורוביץ, רותי ורר, אברהם חרסון, אבסר סאבור, אלכס ססים, אביבה סמו, עמוס סינו, שלמה סרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

למסר עולם, שכן מעשה כזה פרושו איסוף חומר נגד הש.ב., לפי חוקי הד חירום והחדשים.

איש השנה — הברון רומשילד, מפני שתרם הכי הרבה כסף למדינת ישראל.

דן שורק, תל-אביב

... מנחם בגין, הנביא שכל נבואותיו בעבר, על מבעד סיני וכדומה, התגשמו השנה. חנה צלהר, חיפה

איש השנה — עמוס בוגוריוו; איש הצבא — אסף שמחוני; הצעיר — זאב אקשטיין; המדיניות — נחום גולדמן; הד עתונות — רפי נלסון; האשה — גולדה מאיר; הכפרות — נחום ספסלד; הקולנוע — אינגריד ברגמן.

זוהר לב, תל-אביב

רפי במצרים
 אחרי קריאת ספרו של רפי אילון (העולם הזה 1036) נשאלת השאלה, איש רבים וראי שאלו את עצמם לאחר קריאת הכתבה המרתקת: ספקיה והיה ידוע לרפי כי יהיה עליו לעבור את מדורי הנייהום הללו, עבור כמה שעות האהה בכיתה, האם היה מבעד מיבעד זה?

אלון, תל-אביב

תשובת רפי: איזו שאלה?! כן!

לאחר קריאת ספרו של נלסון, סופרם האמין, המסקנה מתוך הספור היא שה ערבים הם — וישו אשר למסוך עליהם. באיזה זכות הם מעלים ומכים עזו רימ?

י. אמציה, כפר-איתא

איחולי לכם ולרפי על שחרורו, אם השיעש מכתבו של העורך על שחרורו, הרי שזכותם בנצחון.

ג. ב. דה צה"ל

ספרו של רפי נוגע לכל באימיתו ובפשטותו. אין הוא סיפור הרפתקאות

21.6.72

בימים האחרונים שאלתי את עצמי לא פעם מדוע החליטה קבוצת-החצר של ביגוי לחסל אותנו, אפילו תוך שימוש באמצעים הבוויים ביותר. יתכן שגם אתה שאלת את עצמך שאלה זו.

לכאורה הרי מזר הדבר: שום סכנה אמיתית אינה מאיימת כיום על המשטר הקיים במדינה. הוא אחד המשטרים היציבים ביותר בעולם, יציב יותר אף מן המשטר הסובייטי והממטר של פראנקו.

בתוך המשטר עצמו אין שום אופוזיציה המסכנת את השלטון בעתיד הקרוב. באר פוזיציה מימין ומשמאל יש מפע אנשים המוכנים ברצון למכור את הסבתא שלהם תמורת הזמנה לשנות כוס קפה עם דויד בוגוריוו. אין אף מפלגה אחת שלא תס כים ברצון להיכנס לקואליציה עם מפא"י, אם רק יציעו לה את התנאים המינימאליים. מחוץ למשטר, אין כוח רציני בכלל. מק"י, טוריקרית ואנשי מלכות-ישראל הם כוחות מבוטלים. כל מי שמדבר עלי הם רק עוזר להם להיראות חשובים יותר מכפי יכולת האמיתית.

העולם הזה עצמו בודאי אינו מהדה איום פוליטי על השלטון. אין הוא מפלגה הצדה נפשית. עורכיו לא הציגו את מוע' מרותם לכנסת, אינם גוולים קולות טובים מולתם. אולי מושפע קורא זה או אחר ממה שקרא עד כדי כך, שהוא עובר ממפלגה למפלגה. אם כן, הריהו עדיין נשאר בתוך המשפחה.

ואם גובר למקרא העתון רצונם של הקוראים הבלתי-מפלגתיים להישאר בלתי מפלגתיים, הרי זה אולי בלתי-יעים למישהו, אבל בודאי לא מסוכן. זה לא יגרם לי מיצעד חדש על רומא, בנוסה ישראל. העולם הזה אינו מספח שום מוסוליני חדש העשוי להתחרות במישהו.

אולי מצאת אתה פתרון אחר לחידה זו. לי יש רק תשובה אחת: אנו כל כך מרגיזים את השליטים, מפני שאנו מייצגים קול פנימי הקיים גם בליבם והמטריד את מנותחם: קול המצפון.

פינוקיו שבאגדה סכל ממכה דומה. המצ' פין הקטן הלך אחריו, בצורת צרצר, רדף אחריו בכל מקום. זה הטרידו. זה לא היה נעים. אבל לא היתה לכך תרופה. העולם הזה הוא צרצר כזה.

מדוע לא ישלימו יודינו בצמרת עם העובדה שאין מנוס מפני המצפון? אפשר להשתיק אותה, אולם המצפון מדבר גם כשהוא שותק. אפשר לכלוא אותו בבית הסוהר — אולם שום סורג של כלא לא השתיק עדיין את המצפון. אפשר להעליל עליו עלילות — אולם טבען של עלילות להימוג, ואילו המצפון נשאר חזק שבעתיים.

מה לעשות? אילו שאלו השליטים אותי, הייתי אומר: לא כלום. אינכם בעלי נשמה טוטאליטרית אמיתית. אינכם לא פאשיסטים אמיתיים ולא קומוניסטים אמיתיים. אם ננסו להתחרות בהם בטרור, במשפטי-איוה, בעלילות-רשע, בשיפוט-רייכסטאג, תיכשלו כשלון הרוץ. אינכם מסוגלים לכך, כי לא תוכלו לעשות זאת בלב שלם. בסוף רק תיראו מגוחכים.

מוטב שתלמדו לחיות עם המצפון הזה, הוא יזכיר לכם דברים לא-נעימים, את מעשיכם ומחולליכם, את האידיאלים היפים שהיו בנעורייכם בלבכם ואבדו איך-שהוא בדי רך, את הספקות המכרסמים בתת-הכרתכם. מ יודע, אולי תיחכחו בסוף לדעת כי הקול הקטן הזה, קול המצפון והיושר, הציל את נש מתכם שלכם, ועצר את תהליך ההתנוונות שהיה קובר אחרת את שלטונכם תחתיו?

תמונת הנבחרת שלכם, שפורסם בעתונכם, מראות תופעה מוזרה. האשה הזאת הולכת וצעירה משנה לשנה. הכי זקנה היא נראתה ביום כלולותיה, ואילו כיום, אחרי מה שעבר עליה, היא נראית ממש כבת שני כנראה שלא כל כך רע לה.

זהבה גוטמן, חיפה

מסך האמת
 יש לציין מפנה לטובה שחל בשבועות האחרונים בסוג השקרים של העולם הזה. פשוט מרענן לראות על שער העולם הזה, במקום את מלחמת עמוס בוגוריוו, את מלחמת הנבחרת שלכם, ובמקום פרצופו של סהר את נופה של כופיה לורו.

ובמקום מסך השקרים של בוגוריוו, את מסך האמת של בריג'ס בארדו (ראה תמונה).

מן הרג הזה
 כפרור רת (העולם הזה 1034) פורסם סיפור על שאלת של החייל יהושע שקר, בעל מוח חריף כביכול, השואל אם תפילה כל נררי מבטלת את שבועתו ל"ע"ל. הרישו לבי העורך כי תפילה כל נררי היא תפילה להאה לבטל שבועתו שנשבע אדם לעצמו. אין תפילה מבטלת שבועה של אדם לאחר או לאחרי, כולל צה"ל.

ישראל גור אריה, חיפה

הנאום ביום העיון הדתי, שחישיב כי החייל הדתי אינו נשבע בשעת גיוסו אלא מצהיר אמונים, מזכיר לי את היהודי הדתי ששראה על קתל חויר ובקיש מן הרג הזה. את האלוהים קל לרמות.

אליעזר בוכני, חיפה

פרשת קבורתם של יעקב סולא ושל מיכאל פולאק, כפי שפורסם ברשימתכם "מת מצווה" (העולם הזה 1035) מעידה כי מצווה לקבור כבר את המכרז קדישא, מחובת משרד הכריאות להקים שירות מסי פתח לקבורה, כי הצורך בטקס הדתי למעוניינים אינו מחייב חברה דתי-דוקא לעסוק בעניו. כשם שבבית מילה נעשית כבר בחסות משרד הכריאות, אפשר לכדר גם קבורה על-ידו משרד זה.

אליק מג, חיפה

גרנובסקי חוזר
 בקשר לדיעה שהופיעה בעתונכם (העולם הזה 1037) כי השחקן אלכסנדר גרנובסקי היגר מהארץ, ברצוני להעיר כי מר גרנובסקי קי יצא למסע לחינוך-לארץ ולא היגר, והוא עומד לחזור בעוד שבועיים. בתו, כריסטינה, שהגיעה מפולין, היא רכנית באלט ותשוי תפ בהצגה הבאה של תיאטרון ריריהסי.

יעקב ארנמן, תל-אביב

מסך-האמת של בארדו
 מותח סתם, אלא תיאור אנושי מועז. אני מאחלת לרפי שיהלים במהרה מפני המצרים. דורוה כץ, תל-אביב

צרפתאא
 לעיתים אני מתפלא מיכולתכם לראות ולהבין את הנעשה אחרי הקלעים. בכתבי תכם על קבלת הפנים שערכה תנועת החיי רות למשלחת מצרפת (העולם הזה 1035) כתבתם: "רק שגריר צרפת בלב בהעדרו מתוך חשש פן ירגיו את בוגוריוו".

לכבוד השגריר והתמוננו משליטתו בעב רות, אולם עקבתי אחר פעולותיו וגיליתי את הצד השני שלו. את עסקנותו הפסלני תית: הרצאה בהסתדרות, הקפת סיני ירדי רות על-ידי ההסתדרות, יובל ההסתדרות, כנס עלברי ההסתדרות, נאום עם שמעון פרסומת, נאום אחד בסא, וכך.

שולמית אולא, ירושלים

הערבים בכלל והסורים בפרט הם כיום גיבורי ברית-המועצות. כאשר הופיעו משלחותיהם במסגרת פסטיבל הנוער במוסקי בה, נתקבלו בכל מקום כאריות. נוכחותו של האלד אל-עזים, שר ההגנה הסורי, שביקר בברית-המועצות באותו זמן, האי פילה על מאורעות רבים אחרים.

שלום כהן

שנסע למוסקבה מטעם "העולם הזה", החליט לברר מה יחסו של האיש הסובייטי שכרחוב לערבים, ואם ידע משהו על הנעשה במרחב. הוא התלבש כערבי והציג את עצמו כסורי.

„הייתי ערבי במוסקבה!“

הוא סיפורו של ראש המערכת, בו הוא מתאר את גישתם של אזרחים סובייטיים — נוצרים, יהודים ומוסלמים — אל נציג סוריה, המדינה הערבית העומדת עתה במרכז התעניינות המזרח והמערב. הסיפור יפורסם בשבוע הבא.

דברי על ההשדוה השפלים שהושמעו נגד נלסון ונגדי מצד עדת המשתמטים, שהפכו לפתע דוברי בטחון המדינה, עוררו את אחד הקוראים, חייל ביחידה קרבית, לשלוח לי את השיר הנחמד הבא:

ביום פקודה, יום אש ודם יצא ראובן — כמו כולם. נלחם, סבל לו בשתיקה, חזר בסוף — על אונקת.

ביום פקודה, יום דם ואש שמעון תפקיד סתאים ביקש. נלחם בבית, בלי לפחד, הפך אדם חשוב מאד.

עברו שנים. חלף זמן רב. בישראל פשט רقب. ראה זאת ראובן התם, תבע שיהור שטון העם.

נרעש שמעון עד ומק לב: "חלני" קרא, "סוכן אויבו אכן, הגיע המועד שתסום את פיו של הגודל!"

אורי אבנרי

מכתבים

הצעתי היא שתבחרו את האיש הקטן, העומד בראש הש.ב., כאיש השנה. שכן מוסר זה הוא שהטיל צלו על אורחי ישראל בשנה האחרונה.

דינאל יעקבי, ירושלים

במקרה כזה יהיו כל חברי המערכת צפויים

איש השנה
 איש השנה, כמו האיש של כל השנים הקודמות, הוא רבו בוגוריוו, שותם אישיותו מוסבע על כל מאורעות השנה בישראל.

שמעון סבורסקי, תל-אביב